



2 กุมภาพันธ์ 2550

เรื่อง โครงการณรงค์ฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าและลดความเสี่ยงจากการถูกสุนัขกัด ประจำปี 2550

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด

สิ่งที่ส่งมาด้วย โครงการณรงค์ฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าและลดความเสี่ยงจากการถูกสุนัขกัด  
ประจำปี 2550 จำนวน 1 ชุด

ด้วยกรมปศุสัตว์ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้จัดทำโครงการณรงค์ฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าและลดความเสี่ยงจากการถูกสุนัขกัด ประจำปี 2550 ในระหว่างวันที่ 1 - 31 มีนาคม 2550 รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นพิจารณาแล้ว เพื่อให้การดำเนินงานตามโครงการณรงค์ฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าและลดความเสี่ยงจากการถูกสุนัขกัด ประจำปี 2550 เป็นไปด้วยความเรียบร้อย จึงขอให้จังหวัดแจ้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้ให้ความร่วมมือกับสำนักงานปศุสัตว์จังหวัด ตลอดจนประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนและผู้สนใจทราบการดำเนินงานตามโครงการดังกล่าว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายทวีชัย พิภพวิฑูรย์)

รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน

อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

สำนักส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และการมีส่วนร่วม  
ส่วนส่งเสริมการจัดการด้านสาธารณสุขและสวัสดิการสังคม  
โทร. 0-2241-9000 ต่อ 4135

**โครงการรณรงค์ฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า  
และลดความเสี่ยงจากการถูกสุนัขกัด ประจำปี ๒๕๕๐  
๑-๓๑ มีนาคม ๒๕๕๐**

**หลักการและเหตุผล**

ตามที่กรมปศุสัตว์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงมหาดไทย การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สภาอากาศไทย กรุงเทพมหานคร และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้ร่วมกันดำเนินงานควบคุมโรคพิษสุนัขบ้ามาตั้งแต่ปี ๒๕๓๘ จากความร่วมมือดังกล่าวที่ดำเนินการอย่างต่อเนื่องและเป็นรูปธรรมทำให้ลดจำนวนผู้เสียชีวิตลงได้เป็นลำดับ จากปี ๒๕๓๘ มีผู้เสียชีวิตจำนวน ๗๔ ราย ลดเหลือ ๑๙ รายในปี ๒๕๔๗ แต่กลับมีจำนวนเพิ่มขึ้นเป็น ๒๐ และ ๒๒ ราย ในปี ๒๕๔๘ และ ๒๕๔๙ จากข้อมูลการเฝ้าระวังโรคทางห้องปฏิบัติการพบว่าสัตว์มีอัตราการตรวจพบโรคพิษสุนัขบ้าประมาณ ๒๑% อีกทั้งจำนวนผู้สัมผัสเชื้อที่มาขอรับบริการฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้ามีจำนวนเพิ่มขึ้นทุกปี ดังนั้นโรคพิษสุนัขบ้าจึงเป็นโรคสำคัญทางสาธารณสุขที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องต้องให้ความสำคัญในการควบคุมป้องกันโรค โครงการรณรงค์ฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าพร้อมกันทั่วประเทศ จึงเป็นกิจกรรมที่มีความสำคัญยิ่งในการกระตุ้นให้ประชาชนนำสุนัขที่อยู่ในความดูแลไปรับการฉีดวัคซีนให้มากที่สุดทำให้สุนัขมีคุ้มกันต่อโรคพิษสุนัขบ้า ซึ่งจะมีผลทำให้ลดอัตราการเกิดโรคพิษสุนัขบ้าในสัตว์ รวมทั้งส่งเสริมให้ประชาชนเลี้ยงสุนัขรักถูกวิธีเป็นการลดความเสี่ยงของประชาชนจากการถูกสุนัขที่สงสัยหรือเป็นโรคพิษสุนัขบ้ากัดและป้องกันไม่ให้มีผู้เสียชีวิตด้วยโรคนี้ต่อไป ทั้งนี้ในแต่ละปีมีประชาชนถูกสุนัขกัดประมาณ ๑ ล้านคน สูญเสียค่าใช้จ่ายในการดูแลผู้ป่วยมากกว่า ๑ พันล้านบาท ดังนั้นหากลดจำนวนคนที่ถูกสุนัขกัดลงได้ก็จะลดจำนวนคนที่ต้องรับการฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าเช่นกัน ซึ่งเป็นผลดีต่อคุณภาพชีวิตและสุขภาพอนามัยของประชาชนรวมทั้งเศรษฐกิจของประเทศด้วย

**วัตถุประสงค์**

๑. เพื่อให้สุนัขที่ไม่ได้รับการเอาใจใส่ดูแลได้รับการฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า
๒. เพื่อสร้างความตื่นตัวและกระตุ้นให้ประชาชนมีส่วนร่วม เล็งเห็นความสำคัญในการนำสุนัขในความดูแลไปรับการฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า
๓. เพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กรุงเทพมหานคร เมืองพัทยาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมโครงการรณรงค์ฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าและลดความเสี่ยงจากการถูกสุนัขกัด
๔. เพื่อให้นักเรียน ผู้ปกครองและประชาชนทั่วไปมีความรู้ความเข้าใจในการเลี้ยงสุนัขและสัตว์เลี้ยงที่ถูกต้อง

## การดำเนินงาน

### ส่วนกลาง

๑. การประสานงานกันระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้แก่ กรมปศุสัตว์ กระทรวงสาธารณสุข กรมการปกครอง สถานเสาวภา กรุงเทพมหานคร สมาคมสัตวแพทย์ผู้ประกอบการบำบัดโรคสัตว์ สัตวแพทย์สมาคมแห่งประเทศไทยในพระบรมราชูปถัมภ์ เพื่อให้ทุกหน่วยงานมีส่วนร่วมในโครงการฯ

๒. จัดสรรงบประมาณให้สำนักสุขศาสตร์สัตว์และสุขอนามัย เพื่อจัดซื้อเวชภัณฑ์ ได้แก่ วัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า เวชภัณฑ์สำหรับทำหมันสุนัขเพศผู้และเพศเมีย และจัดสรรให้สำนักงาน ปศุสัตว์จังหวัดตามเป้าหมายที่กำหนดให้แล้วเสร็จภายในต้นเดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๕๐

๓. จัดแถลงข่าวโครงการรณรงค์ฯ ร่วมกันระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ๑ สัปดาห์ก่อนเริ่ม ดำเนินงานโครงการฯ

๔. จัดพิธีเปิดโครงการรณรงค์ฯระดับประเทศ โดยเชิญผู้บริหารระดับรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีช่วยว่าการฯ ทำพิธีเปิดโครงการฯตามพื้นที่ที่กำหนด

๕. ประชาสัมพันธ์โครงการรณรงค์ฯ รวมทั้งให้ความรู้แก่ประชาชนโดยใช้สื่อสารมวลชน ในภาพรวมของประเทศ เช่น โทรทัศน์ วิทยุกระจายเสียง หนังสือพิมพ์ เป็นต้น โดยเน้นการชักชวนให้ ประชาชนนำสุนัขไปรับการฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า และดูแลสุนัขอย่างถูกวิธี

### ส่วนภูมิภาค

๑. สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ เช่น สำนักงานสาธารณสุข จังหวัด อบต. เทศบาล ในการดำเนินงานโครงการฯพร้อมกำหนดแนวทางการดำเนินงาน

๒. กำหนดพื้นที่รณรงค์ที่จะให้บริการฉีดวัคซีนให้กระจายในทุกพื้นที่ ซึ่งต้องกำหนดเวลา และจุดให้บริการที่แน่นอนชัดเจน โดยเน้นสุนัขด้อยโอกาสเป็นอันดับแรกในพื้นที่ต่อไปนี้ คือ

๒.๑ วัด

๒.๒ โรงเรียน

๒.๓ ตลาด

๒.๔ ชุมชนที่มีสุนัขไม่มีเจ้าของ

๒.๕ พื้นที่ที่ยากจนหรือบริการเข้าถึงได้ยาก

๒.๖ พื้นที่ที่เคยมีประวัติคนหรือสัตว์ตายด้วยโรคพิษสุนัขบ้า ในช่วงสามปีที่ผ่านมา

๓. ประสานการดำเนินงานกับผู้บริหารท้องถิ่น ได้แก่ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน และองค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่น โดยชี้แจงให้เห็นถึงความสำคัญและอันตรายจากโรคพิษสุนัขบ้า รวมทั้งการเลี้ยงสุนัขที่ถูกวิธี

๔. ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนและผู้สนใจทราบกิจกรรมโครงการรณรงค์ฯ โดยจัดพิธีเปิด โครงการฯระดับประเทศ ในช่วงเดือนมีนาคม ๒๕๕๐

๕. ดัดประกาศของกรมปศุสัตว์ กำหนดเขตท้องที่ทำการฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าโดย ไม่เสียค่าธรรมเนียม เนื่องจากเป็นการบริการฉีดวัคซีนโดยไม่คิดมูลค่า



๖. เกษตรกรอาสาสมัครปศุสัตว์หรือผู้ฉีดวัคซีนที่ไม่ใช่สัตวแพทย์ ต้องได้รับการฝึกอบรมฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า และได้รับมอบอำนาจให้ถูกต้องตามกฎหมาย

๗. กิจกรรมการฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า ดำเนินการโดยสำนักงานปศุสัตว์จังหวัดโดยประสานกับสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล กรุงเทพมหานครและเมืองพัทยา ให้ร่วมดำเนินการในช่วงรณรงค์ เพื่อให้บุคลากรของหน่วยงานดังกล่าวเข้าร่วมดำเนินการฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า และฉีดยาคุมกำเนิดให้กับสุนัขในพื้นที่เป้าหมาย

๘. กิจกรรมเสริมอื่นๆ นอกเหนือจากการฉีดวัคซีนในช่วงรณรงค์ เช่น การทำหมันสุนัข เพศผู้และเพศเมีย และอื่นๆอาจดำเนินการให้บริการในช่วงเดียวกันนี้ โดยไม่คิดมูลค่าจากกรมปศุสัตว์ สิ่งสนับสนุน

#### กรมปศุสัตว์

- วัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า
- ยาฉีดคุมกำเนิด
- วัสดุเวชภัณฑ์สำหรับใช้ในการทำหมันสุนัขเพศผู้และเพศเมีย
- งบประมาณประชาสัมพันธ์ให้แก่สำนักสุขศาสตร์สัตว์และสุขอนามัย และสำนักงาน

ปศุสัตว์จังหวัด เพื่อใช้ในการประชาสัมพันธ์โครงการฯ

#### กรมควบคุมโรค

จัดทำสื่อประชาสัมพันธ์และออกสื่อทางวิทยุ

#### ระยะเวลาดำเนินการ

๑-๓๑ มีนาคม ๒๕๕๐

#### ผู้รับผิดชอบโครงการ

##### ส่วนกลาง

- |                 |                       |
|-----------------|-----------------------|
| ๑. กรมปศุสัตว์  | กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ |
| ๒. กรมควบคุมโรค | กระทรวงสาธารณสุข      |

##### ส่วนภูมิภาคและท้องถิ่น

๑. สำนักสุขศาสตร์สัตว์และสุขอนามัย
๒. สำนักงานป้องกันควบคุมโรค
๓. สำนักงานปศุสัตว์จังหวัด
๔. สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด
๕. สำนักงานเทศบาล/องค์การบริหารส่วนตำบล/องค์การบริหารส่วนจังหวัด
๖. กรุงเทพมหานคร
๗. เมืองพัทยา

## หน่วยงานที่ร่วมรณรงค์

๑. สถานเสาวภา สภากาชาดไทย
๒. การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย
๓. สมาคมสัตวแพทย์ผู้ประกอบการบำบัดโรคสัตว์
๔. สัตวแพทย์สมาคมแห่งประเทศไทยในพระบรมราชูปถัมภ์

## การประเมินและติดตามผล

๑. ประเมินจากผลการฉีดวัคซีนโรคพิษสุนัขบ้า ตามแบบสรุปรายงานผลงานโครงการรณรงค์ฯ ด้วยการรวบรวมข้อมูล โดยสำนักงานปศุสัตว์จังหวัด จากนั้นสำนักงานปศุสัตว์จังหวัดรายงานไปยังสำนักงานสุขศาสตร์สัตว์และสุขอนามัย ดำเนินการรวบรวมและรายงานผลไปยังกรมปศุสัตว์ ภายในเดือนพฤษภาคม ๒๕๕๐

๒. ติดตามผลการดำเนินงานฉีดวัคซีนตามโครงการประเมินโครงการรณรงค์ฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า ประจำปี ๒๕๕๐

## ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๑. สุนัขได้รับการฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าได้ครอบคลุมทั่วประเทศในเวลาเดียวกัน
๒. เกิดความร่วมมือประสานงานกันในการรณรงค์ฉีดวัคซีนโรคพิษสุนัขบ้าให้แก่สุนัขจากหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชน
๓. ประชาชนให้ความสำคัญในการเลี้ยงและดูแลสุนัขอย่างถูกวิธีและเห็นความสำคัญในการนำสุนัขไปฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า

ลงชื่อ.....ผู้เสนอโครงการ  
(นายนิรันดร์ เออิ่งตระกูลสุข)  
ผู้อำนวยการสำนักควบคุมป้องกันและบำบัดโรคสัตว์

ลงชื่อ.....ผู้อนุมัติโครงการ  
(นายภิรมย์ ศรีจันทร์)  
อธิบดีกรมปศุสัตว์

ลงชื่อ.....ผู้เสนอโครงการ  
(..(นายศิริศักดิ์..วรินทร์วาท)..)  
ผู้อำนวยการสำนักโรคติดต่อทั่วไป

ลงชื่อ.....ผู้อนุมัติโครงการ  
(นายอวัช สุนทราจารย์)  
อธิบดีกรมควบคุมโรค